

Předkládaná studie je rozšířenou a aktualizovanou verzí mé diplomové práce „Konflikt pracovních a rodinných rolí a jak mu čelit“, kterou jsem obhájil na Katedře veřejné a sociální politiky ISS FSV UK v Praze v červnu 2010. Primárně se zaměřuje na identifikaci determinantů konfliktu pracovních a rodinných povinností, následně se věnuje detekci a bližšímu popsání derivátů zmíněného konfliktu, stručnému srovnání stávající situace v České republice a ve vybraných členských státech EU v této oblasti a v neposlední řadě studium popisuje ty praktiky a opatření, které se k efektivní harmonizaci práce a rodiny úzce pojí. Analýza prokázala, že patrně nejvýznamnější příčinou analyzovaného problému jsou nadále přetrvávající kulturní stereotypy, které determinují postavení žen a mužů ve společnosti. Některé z členských států Evropské unie, včetně České republiky, jsou stále v zajetí tzv. breadwinner modelu, který prosazuje tradiční rozdělení ženských a mužských rolí. Konkrétně vzato ženám přisuzuje výhradně sféru domácnosti a péče o děti, mužům pak ekonomickou aktivitu, tedy placené zaměstnání. Z analýzy rovněž vyplynula frapantní souvislost mezi konfliktem, resp. harmonizací práce a rodiny a typem uplatňovaného sociálního státu. V zásadě platí, že státy praktikující liberální, konzervativní a latinský model Welfare State se vyznačují nižší mírou zaměstnanosti žen, genderovou nerovností, nižší fertilitou a v neposlední řadě i špatnými podmínkami v oblasti harmonizace práce a rodiny, která graduje v obecně nižší spokojenosti s kvalitou života. Naopak ve státech, kde je uplatňován tzv. sociálně demokratický model sociálního státu, byly detekovány zpravidla opačné charakteristiky trendů. Právě sociálně demokratický režim státu veřejných sociálních služeb je na příkladu Švédska, i přes kulturní odlišnosti a finanční náročnost, nahlížen jako ideální typ, jako zdroj možné inspirace právě pro českou sociální (rodinnou) politiku.